

[Per irradiationem quasi & illustrationem objecti &phantasmatum : In quibus essentiæ rerum involutæ hærent, & materialibus conditionibus tectæ latitant in obscuro ; adeoq; propter has tenebras sunt ad Intellectionem ineptæ , nisi solis instar accedens Intellectus Agens, lumen suum affundat. Quam quidem ob causam comparatur ab Aristot. t. 18. cum lumine, respectu coloris : qui ex potentia colore , sit color actu , & sit motivus perspicui , per lumen ; quod ea causa definitur *actus perspicui & coloris*. Cum ergo Intellectus ille qui Intelligit (hoc enim munus non Agenti huic sed patienti competere , infra dicemus) sit in potentia . Et non possit seipsum è potentia deducere ad actum. Ipsæq; species Intelligibiles causam à qua fiant , peculiarem requirant : Non dubium est quin talis detur facultas , quam isthoc Intellectus agentis nomine indigitamus.]

θ. 29. Officium ejus proprium est, ex Intelligibilibus potentia facere intelligibilia actu : eorundemq; representatione patientem Intellectum è potentia deducere ad actum.

[Ad utrumq; n. requiritur Intellectus iste: ut non recte Thomas operam ejus omnem deviciat fabricationi specierum. Cum Arist: expresse, ejus munere Intellectum παθητὸν ad actum deducat. Nee tu. speciebus hisce non incumbit, ut alij quidam opinati. Neq; n. sponte ex phantasmatis illæ prodire possunt; neq; phantasmata, qualia sunt, idonea sunt ut intellectui obijciantur. Neq; Intellectus agens potentiam τὸ παθητικόν explere potis sine objecto.

θ. 30. Ecquid a. per modum efficientis agit, aut formæ ?

[Elegans hæc quæstio. Cujus sensum isto capias exemplo. Scamnum enim fit ab artifice , ut efficiente : & fit ab ipsa scanni forma ; Nunquam enim artifex scamnum fecerit, nisi formam inducendo : quod dicimus, fieri per vel ab aliquo formaliter. Ita aqua fit calida ; tum ab igne tum à calore. Quomodo ergo Intellectus agens agit ? Breviter respondeo ; sicut lumen colori junctum seu affusum, facit ut color actu talis sit ; & visum movere queat, sensui præsentatus : Ita Intellectus agens illuminando phantasmata, formæ perficientis istar illis jungitur, & ex intelligibilibus potentia, facit intelligibilia actu : Quibus cum ita complicatus , sistit sese Intellectui patienti, unà inquam cum phantasmatis objecti rationem induit , & per modum efficientis ex potentia deducit ad actum : ut neq; phantasmata sine illuminatione hac, neq; Intellectus agens sine speciebus à se formaliter confessis agat .]